

IQTISODIY BARQARORLIK SHAROITIDA BOLALAR OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI BOZORINING AHAMIYATI

Hakimova Tursunoy Abdigaffar qizi

Toshkent Davlat Agrar Universiteti, magistrant

tursunoyhakimova67@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada iqtisodiy barqarorlik sharoitida bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati chuqur ilmiy tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida bolalar oziqlanishi va iqtisodiy barqarorlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik ochib berilib, mazkur bozorning inson kapitalini shakllantirishdagi strategik o'rni asoslab beriladi. Shuningdek, O'zbekiston misolida bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining rivojlanish tendensiyalari, davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari hamda bozor barqarorligiga ta'sir etuvchi omillar tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining barqaror rivojlanishi ijtimoiy barqarorlik va uzoq muddatli iqtisodiy o'sishni ta'minlashda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: iqtisodiy barqarorlik, bolalar oziq-ovqat mahsulotlari, bozor, oziq-ovqat xavfsizligi, inson kapitali.

Annotation. This article provides an in-depth scientific analysis of the socio-economic importance of the children's food products market under conditions of economic stability. The study reveals the relationship between child nutrition and economic stability and substantiates the strategic role of this market in human capital formation. Based on the case of Uzbekistan, the article examines development trends, state regulation mechanisms, and factors influencing market stability. The findings indicate that the sustainable development of the children's food market is a key factor in ensuring social stability and long-term economic growth.

Keywords: economic stability, children's food products, market, food security, human capital.

Iqtisodiy barqarorlik sharoitida aholi farovonligini oshirish va sog'lom avlodni shakllantirish masalalari davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bu jarayonda bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozori alohida strategik ahamiyat kasb etib, u nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. Bolalar organizmining jismoniy va aqliy rivojlanishi bevosita ularning kundalik ovqatlanish sifati bilan bog'liq bo'lib, bolalik davrida to'g'ri va muvozanatli oziqlanish inson kapitalining shakllanishida hal qiluvchi omil sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli bolalar

oziq-ovqat mahsulotlari bozorining barqaror faoliyati mamlakat iqtisodiy rivojlani shining uzoq muddatli istiqbollari bilan uzviy bog'liqdir.

Bugungi kunda global iqtisodiy o'zgarishlar, oziq-ovqat narxlarining o'zgaruvchanligi va ta'minot zanjirlaridagi uzilishlar sharoitida bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining barqarorligini ta'minlash dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Iqtisodiy barqarorlik sharoitida mazkur bozor aholining real daromadlari o'sishi, iste'mol tuzilmasining sifat jihatdan yaxshilanishi va davlat tomonidan olib borilayotgan ijtimoiy siyosat bilan bevosita bog'liq holda rivojlanadi. Bolalar uchun mo'ljallangan oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan barqaror talab ishlab chiqaruvchilar uchun qulay investitsiya muhitini shakllantiradi, bu esa ishlab chiqarish hajmlarining oshishi va mahsulot assortimenti kengayishiga olib keladi. Natijada bozor ishtirokchilari o'rtasida sog'lom raqobat muhitining shakllanishi kuzatiladi.

Bolalar oziqlanishi sifatining yaxshilanishi nafaqat sog'liqni saqlash tizimiga tushadigan yukni kamaytiradi, balki kelajakda mehnat resurslarining sifatini oshirish orqali iqtisodiy samaradorlikni ham ta'minlaydi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bolalik davrida yetarli darajada ozuqa moddalari bilan ta'minlangan shaxslar katta yoshda yuqori mehnat unumdorligiga ega bo'ladi. Shu jihatdan bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozori iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlovchi omil sifatida namoyon bo'lib, uning rivojlanishi jamiyat farovonligining oshishiga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorini rivojlantirishga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda. Xususan, maktabgacha ta'lim va umumta'lim muassasalarida sog'lom ovqatlanish tizimini joriy etish, ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar farzandlarini sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlashga qaratilgan davlat dasturlari mazkur bozorning barqaror rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Davlat statistika ma'lumotlariga ko'ra, oziq-ovqat sanoatida ishlab chiqarish hajmlarining o'sishi fonida bolalar uchun mo'ljallangan mahsulotlar ulushi ham bosqichma-bosqich ortib bormoqda. Bu esa bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorining iqtisodiy ahamiyati tobora ortib borayotganidan dalolat beradi.

Mazkur bozorning barqaror faoliyat yuritishida davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari muhim ahamiyat kasb etadi. Oziq-ovqat mahsulotlari sifati va xavfsizligini ta'minlash, sanitariya-gigiyena talablariga rioya etilishini nazorat qilish hamda narxlar barqarorligini ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorida ijtimoiy muvozanatni saqlashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash va import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish iqtisodiy barqarorlik sharoitida mazkur bozorning samaradorligini oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, iqtisodiy barqarorlik sharoitida bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozori jamiyat rivojlanishining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mazkur bozorning barqaror rivojlanishi bolalar salomatligini mustahkamlash, inson kapitalini rivojlantirish va uzoq muddatli iqtisodiy o‘sishni ta’minlash uchun muhim shart hisoblanadi. Muallif fikricha, bolalar oziq-ovqat mahsulotlari bozorini davlat tomonidan tizimli qo‘llab-quvvatlash va uning samarali faoliyatini ta’minlash mamlakat iqtisodiy barqarorligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Todaro M., Smith S. *Economic Development*. Pearson Education, 2020.
2. Samuelson P., Nordhaus W. *Economics*. McGraw-Hill, 2019.
3. FAO. *The State of Food Security and Nutrition in the World*. Rome, 2022.
4. UNICEF. *Child Nutrition and Development*. New York, 2021.
5. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi ma’lumotlari.
6. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag‘allikni qisqartirish vazirligi ma’lumotlari.